

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Podstawy ratownictwa medycznego
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Basics of emergency medical services
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o Zdrowiu
Język wykładowy	Polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr Beata Chilimoniuk
---	----------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
Wykład	10	III	1
Ćwiczenia	20	III	
Samokształcenie	5	III	

Wymagania wstępne	Wiedza, umiejętności i kompetencje z zakresu: anatomii, fizjologii człowieka i patologii.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Przekazanie wiedzy na temat celów i zadań medycyny ratunkowej i medycyny katastrof, oraz zasad funkcjonowania i organizacji Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego w Polsce.
Nabycie umiejętności rozpoznania stanu nagłego zagrożenia życia u dorosłych i dzieci oraz podjęcia czynności w zakresie pierwszej pomocy i podstawowych zabiegów resuscytacyjnych.
Zapoznanie z zasadami działania Państwowego Systemu Ratownictwa Medycznego i procedurami zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych lub katastrofach.
Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie i życie własne oraz poszkodowanych podczas udzielania pierwszej pomocy.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
W zakresie WIEDZY absolwent zna i rozumie:		
W_01	standardy i procedury postępowania w stanach nagłych i zabiegach ratujących życie;	D.W28.
W_02	zasady udzielania pierwszej pomocy i algorytmy postępowania resuscytacyjnego w zakresie podstawowych zabiegów resuscytacyjnych (Basic Life Support, BLS) i zaawansowanego podtrzymywania życia (Advanced Life Support, ALS);	D.W35.
W_03	zasady organizacji i funkcjonowania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne;	D.W36.

W_04	procedury zabezpieczenia medycznego w zdarzeniach masowych, katastrofach i innych sytuacjach szczególnych.	D.W37.
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI absolwent potrafi:		
U_01	dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	D.U15.
U_02	udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;	D.U27.
U_03	doraźnie unieruchamiać złamania kości, zwichnięcia i skręcenia oraz przygotowywać pacjenta do transportu;	D.U28.
U_04	doraźnie tamować krwawienia i krwotoki;	D.U29.
U_05	wykonywać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u osób dorosłych i dzieci oraz stosować automatyczny defibrylator zewnętrzny (Automated External Defibrillator, AED) i bezprzewodowe udrożnienie dróg oddechowych oraz przewodowe udrażnianie dróg oddechowych z zastosowaniem dostępnych urządzeń nadgłośniowych.	D.U30.
W zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:		
K_01	kieruje się dobrem pacjenta, szanuje godność i autonomię osób powierzonych opiece, okazuje zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną;	KS.1.
K_02	przestrzega praw pacjenta.	KS.2.
K_03	samodzielnie i rzetelnie wykonuje zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzega wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	KS.3.
K_04	ponosi odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe;	KS.4.
K_05	zasięga opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	KS.5.
K_06	przewiduje i uwzględnia czynniki wpływające na reakcje własne i pacjenta;	KS.6.
K_07	dostrzega i rozpoznaje własne ograniczenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonuje samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KS.7.

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Wykład:

1. Podstawy prawne i organizacja systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego. Funkcje i zadania podmiotów ratownictwa medycznego – szpitalne oddziały ratunkowe (SOR), zespoły ratownictwa medycznego (ZRM), lotnicze zespoły ratownictwa medycznego - Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (LPR).
2. Medycyna ratunkowa i medycyna katastrof. Pomoc medyczna w zdarzeniach masowych i katastrofach. Zasady organizowania działań ratowniczych i elementy zarządzania kryzysowego.
3. Pierwsza pomoc w medycznych stanach nagłych i urazach.
4. Zatrzymanie krążenia – postępowanie w sytuacjach szczególnych: zaburzenia elektrolitowe, zatrucia, tonięcie, hipotermia, hipertermia, astma, anafilaksja, urazy, ciąża, porażenie prądem, piorunem.

5. Resuscytacja krążeniowo-oddechowa dorosłych i dzieci według wytycznych Europejskiej Rady Resuscytacji (ERC) 2021 z uwzględnieniem rekomendacji ERC 2020 COVID-19

Ćwiczenia:

1. Rozpoznanie sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu człowieka. Ocena poszkodowanego na miejscu zdarzenia.
2. Obrażenia stawowo-kostne – doraźne unieruchamianie kończyny w przypadku złamania kości długiej, zwichnięcia i skręcenia. Przygotowywanie pacjenta do transportu.
3. Kontrola zagrażających życiu krwotoków, doraźne tamowanie krwawienia i krwotoku. Zakładanie opatrunków uciskowych, opasek zaciskowych, mankietów zaciskających.
4. Pierwsza pomoc w wybranych stanach bezpośredniego zagrożenia zdrowia (udar mózgu, zawał mięśnia sercowego, wstrząs, anafilaksja, atak astmy, hipoglikemia, udar cieplny).
5. Poszkodowany nieprzytomny – zabezpieczenie drożności dróg oddechowych, pozycja bezpieczna, przeciwdziałanie hipotermii.
6. Niedrożność dróg oddechowych spowodowana ciałem obcym, zadławienie (FBAO – Foreign Body Airway Obstruction)– postępowanie z osobą dorosłą, dzieckiem i niemowlęciem.
7. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne z zastosowaniem automatycznego defibrylatora zewnętrznego (Automated External Defibrillator, AED). Udrożnienie dróg oddechowych metodami bezprzyrządowymi i przyrządowymi (urządzenia nadgłośniowe).
8. Rola psychologii w ratownictwie - relacje pomiędzy ratującym i ratowanym, psychologia tłumu.
9. Przestrzeganie i znajomość praw człowieka w sytuacjach nadzwyczajnych.
10. Zagadnienia socjologiczne, prawne i etyczne związane z niesieniem pomocy w stanach zagrożenia życia.

Samokształcenie:

Postępowanie w zakresie pierwszej pomocy w nagłych przypadkach:

- krwotok zewnętrzny, wstrząs hipowolemiczny
- wstrząs anafilaktyczny,
- hipoglikemia, hiperglikemia,
- atak padaczki, stan padaczkowy,
- OZW – zawał serca,
- udar mózgu,
- atak astmy, stan astmatyczny
- hipotermia, udar cieplny

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01- W_04	Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną	Zaliczenie pisemne – test wielokrotnego wyboru MCQ	Kwestionariusz
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01- U_U5	Pokaz, instruktaż, ćwiczenia, metoda sytuacyjna, studium przypadku, rozwiązywanie	Realizacja zadania; prezentacja zleconego projekt,	Esej , Projekt, Karty oceny, Check-lista

	zadań, praca w grupach, dyskusja dydaktyczna,		
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01- K_07	Dyskusja, ćwiczenia, instruktaż,	Opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, innych współpracowników, samooceana	Esej, Check-lista

VI. Kryteria oceny, wagi...

Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:

Każdy etap oceny musi zostać zaliczony przez studenta.

1. Obecność na zajęciach (wykłady, ćwiczenia), samokształcenie - zgodnie z obowiązującym Regulaminem Studiów.
2. Zaliczenie wykładów i ćwiczeń: dwa testy wielokrotnego wyboru MCQ,

Kryteria oceny testu wielokrotnego wyboru MCQ: za każdą prawidłową odpowiedź 1 pkt.

poniżej 51% - student nie osiągnął wymaganych efektów uczenia się - ocena niedostateczna;

51 - 65% - student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dostatecznym;

66- 72 % - student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dość dobrym;

73 - 83% student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dobrym;

84 - 92% - student osiągnął efekty uczenia się w stopniu ponad dobrym;

93-100 % student osiągnął efekty uczenia się w stopniu bardzo dobrym.

3. **Zaliczenie ćwiczeń:** realizacja zleconego zadania:

Podczas zaliczenia praktycznego student wylosuje opis przypadku/ zdarzenia, a następnie będzie musiał zaprezentować jak w danej sytuacji należy udzielić pomocy osobie poszkodowanej. Nauczyciel będzie oceniał wykonywaną przez studenta procedurę postępowania. Zadanie musi być zaliczone, aby uzyskać pozytywny wynik student powinien osiągnąć **co najmniej ocenę 3 (dostateczną)**.

4. **Zaliczenie samokształcenia** j oceniono w oparciu o załączone kryteria prezentacji/projektu:

Lp.	Elementy pracy	Liczba punktów
1.	Zgodność treści z tematem	0-3
2.	Poziom merytoryczny	0-3
3.	Ujęcie problemu zgodnie z aktualną wiedzą (medyczną, społeczną, humanistyczną)	0-3
4.	Uporządkowany i logiczny układ prezentacji	0-3
5.	Interpretacja własna tematu	0-3
6.	Estetyka pracy	0-3
7.	Wykorzystanie zaplanowanego czasu	0-3
8.	Sposób prezentacji ustnej	0-3

Maksymalna ilość punktów: 24

Bardzo dobry (5,0) – 24-22 pkt

Ponad dobry (4,5) – 21-20 pkt

Dobry (4,0) – 19-18 pkt

Dość dobry (3,5) – 17-16 pkt

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/2023

Dostateczny (3,0) – 15-13 pkt

Niedostateczny (2,0) - poniżej 13 pkt

Punktacja:

3 pkt. - zadanie wykonane samodzielnie, całkowicie poprawnie, zgodnie z wymaganiami

2 pkt. – zadanie wykonane poprawnie, z niewielkim ukierunkowaniem nauczyciela, zgodnie z wymaganiami

1pkt. – wykonanie zadania wymagało ukierunkowania i pomocy nauczyciela, wykonane zgodnie z wymaganiami

0 pkt. – zadanie wykonane niezgodnie z wymaganiami

Jeśli student z jakiegokolwiek elementu kryterium uzyska 0 punktów, otrzymuje ocenę niedostateczną i nie może uzyskać zaliczenia z zajęć.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	5

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
1. Ciećkiewicz J.: <i>Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych</i> . Górnicki Wydawnictwo Medyczne, Wrocław 2012.
2. Goniewicz M.: <i>Pierwsza pomoc. Podręcznik dla studentów</i> . Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2021
3. Wytyczne resuscytacji 2021. Europejska Rada Resuscytacji i Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2022
Literatura uzupełniająca
1. Zawadzki A.: <i>Medycyna ratunkowa i katastrof. Podręcznik dla studentów uczelni medycznych</i> . Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
2. Campbell J.E., Alson R.L.: <i>ITLS International Trauma Life Support. Ratownictwo przedszpitalne w urazach</i> . Medycyna Praktyczna, Kraków 2017.